

15. TAMMIKUUTA 2025

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2025
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN LAUTAKUNNAN
TOIMIALA

**Kaupunkiympäristö
Toiminnalliset tavoitteet**

Kaupunkiympäristö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	22 320 608	21 006 100	20 974 700	20 927 900	21 407 300
MENOT	-23 206 729	-23 069 350	-22 070 300	-21 925 500	-22 243 000
NETTO	290 238	- 477 250	- 173 600	- 135 600	26 300

Kaupunkiympäristö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	9 405 678	9 526 000	9 501 500	9 686 600	10 163 300
Maksutuotot	528 156	453 500	377 500	401 500	394 500
Tuet ja avustukset	411 065	425 700	348 200	145 000	145 000
Muut toimintatuotot	11 975 709	10 600 900	10 747 500	10 694 800	10 704 500
Toimintatuotot	22 320 608	21 006 100	20 974 700	20 927 900	21 407 300
Valmistus omaan käyttöön	1 176 359	1 586 000	922 000	862 000	862 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-8 632 171	-8 400 000	-6 762 900	-6 944 200	-7 181 400
Palvelujen ostot	-7 306 400	-8 389 900	-10 489 700	-10 453 300	-10 524 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 910 189	-4 503 750	-3 570 800	-3 500 800	-3 497 600
Avustukset	-99 313	- 202 000	- 212 000	- 190 500	- 190 500
Muut toimintakulut	-2 258 657	-1 573 700	-1 034 900	- 836 700	- 849 400
Toimintakulut	-23 206 729	-23 069 350	-22 070 300	-21 925 500	-22 243 000
Toimintakate	290 238	- 477 250	- 173 600	- 135 600	26 300

LAUTAKUNNITTAISET LASKELMAT
Kaupunkiympäristö lautakunta

Kaupunkiympäristö lautakunta	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	9 205 331	9 396 000	9 302 500	9 495 600	9 972 300
Maksutuotot	116 692	43 500	37 500	36 500	29 500
Tuet ja avustukset	396 875	418 700	348 200	145 000	145 000
Muut toimintatuotot	11 974 835	10 575 900	10 746 500	10 669 800	10 679 500
Toimintatuotot	21 693 733	20 434 100	20 434 700	20 346 900	20 826 300
Valmistus omaan käyttöön	1 163 546	1 566 000	912 000	852 000	852 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-7 857 127	-7 612 300	-5 902 800	-6 053 800	-6 260 000
Palvelujen ostot	-6 907 206	-7 886 800	-9 920 700	-9 862 600	-9 933 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 904 571	-4 493 300	-3 561 200	-3 491 900	-3 488 700
Avustukset	-99 313	- 201 500	- 211 500	- 190 000	- 190 000
Muut toimintakulut	-2 211 602	-1 516 600	- 985 900	- 788 100	- 800 100
Toimintakulut	-21 979 818	-21 710 500	-20 582 100	-20 386 400	-20 672 200
Toimintakate	877 461	289 600	764 600	812 500	1 006 100

INVESTOINNIT

Vuoden 2025 investointien taso nousee hieman vuoden 2024 tasosta. Vuonna 2024 infrainvestointeihin tehtiin merkittäviä leikkauksia, jolloin ne saatiin 6,8 miljoonan euron tasolle. Nämä leikkaukset auttavat hetkellisesti kaupungin talouden tasapainottamisessa, mutta samalla ne kasvattavat korjausvelan määrää.

Kuntatekniikan investoinneissa vuonna 2025 painottuvat katujen ja vesihuollon rakentaminen sekä vesilaitoksen verkostosaneraukset. Suurin osa palvelualueen omaan taseen investoinneista koostuu kuntatekniikan huoltovarmuus- ja välttämättömyysinvestoinneista.

Kaupunki rakennuttaa Kirkkiksen koulun kiinteistöleasingilla hankesuunnitelman mukaisesti, mikä tasapainottaa kaupungin tasetta ja vähentää poistoja. Rakentaminen käynnistyi syksyllä 2024 ja jatkuu vuoteen 2026. Koulun kokonaiskustannukset kilpailutusvaiheessa olivat 9,5 miljoonaa euroa, alittaen kustannuskaton 10,7 miljoonaa euroa.

Hankkeen lopullinen hinta selviää koulun valmistuttua, jolloin varmistuvat muutos- ja lisätöiden kustannukset sekä kalustuskulut.

Heinolan kaupungin tilakeskuksen ja Heinolan Vuokra-asunnot Oy:n henkilöstö siirtyy Heinolan Tilapalvelut Oy:n palvelukseen vuoden 2025 alusta, tuottaen kaupunkikonsernin kiinteistö- ja huoltopalvelut. Kaupungin tavoitteena on vähentää omaa rakennuskantaa, tukea palveluyhtiön käynnistymistä ja varmistaa strategisesti tärkeiden rakennusten ylläpito. Yhtiöittämisellä pyritään saavuttamaan konsernille synergiaetuja, parantamaan kustannustehokkuutta muutosohjelman mukaisesti, tehostamaan henkilöstön käyttöä ja varmistamaan osaavan työvoiman saatavuus.

Kaupunkisuunnittelun sekä mittaus- ja kiinteistöpalveluiden integroiminen kaupunkiympäristön palvelualueelle käynnistää toiminnallisten prosessien uudistamisen. Tämä edellyttää tietoteknisiä kehittämistoimia, investointeja, tonttivarannon muokkauksen uusia kohteita, vanhojen kaavojen päivityksiä ja kaupungin maaomaisuuden omistusluokkien täsmennyksiä elinvoiman edistämiseksi. Ortokuvilla ja katukuvauksilla voidaan tehostaa työtä ja vähentää hiilijalanjälkeä. Pohjois-Heinolan kymmenen vuotta vanhan ortokuvauksen uusiminen tulee ajankohtaiseksi samoin katukuvauksen uusiminen.

Jatkuvat perusuonteiset investointimenot sisältävät asfaltointikohteet, katuväläistuksen, routavaurioiden korjaukset sekä pumppaamoiden ja vesihuoltoverkoston saneerauksen. Kuntatekniikan investointisuunnitelma huomioi koko taloussuunnittelukauden tavoitteen parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä kaupunkiympäristön esteettömyyttä.

Liikenteen ja kaupunkiympäristön suunnittelussa priorisoidaan kestävätkä liikkumismuodot, hyvinvointi ja strategiset tulevaisuusinvestoinnit. Näillä investoinneilla toteutetaan kaupungin hyvinvointityön (Hyte), Hinku-sitoumuksen, seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja MAL-sopimuksen tavoitteita.

IRTAIN OMAISUUS KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-95 000	-95 000	-50 000	-70 000	-50 000
NETTO	-95 000	-95 000	-50 000	-70 000	-50 000

MAA-ALUEIDEN OSTO JA MYYNTI KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000
NETTO	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000

JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS KADUNRAKENNUS YHTEENSÄ

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-5 670 000	-2 520 000	-2 335 000	-2 730 000	-2 430 000
NETTO	-5 670 000	-2 520 000	-2 335 000	-2 730 000	-2 430 000

PRISMAN KIERTOLIITTYMÄ

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-2 300 000				
NETTO	-2 300 000				

MARJATIE

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	- 550 000				
NETTO	- 550 000				

SAMMONTIE

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT				- 850 000	

NETTO**- 850 000**

KAIVOKADUN SANEERAUS

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	- 550 000				
NETTO	- 550 000				

TAMPPILAHDENKATU

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT		-1 000 000	- 500 000		
NETTO		-1 000 000	- 500 000		

KESKUSKATU

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT				-1 000 000	-1 500 000
NETTO				-1 000 000	-1 500 000

Vesilaitos

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-1 620 000	-4 150 000	-4 170 000	-2 830 000	-3 300 000
NETTO	-1 620 000	-4 150 000	-4 170 000	-2 830 000	-3 300 000

URHEILUOPISTO-VIERUMÄKI VESIHUOLTOLINJA

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT			- 100 000	-1 000 000	-1 000 000
NETTO			- 100 000	-1 000 000	-1 000 000

MUSTERIN RUNKOVESIJOHTO (SINILÄHDE)

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	- 100 000	-1 000 000	-1 000 000		
NETTO	- 100 000	-1 000 000	-1 000 000		

Tilakeskus

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-2 240 000	-3 600 000	- 800 000	-1 370 000	- 500 000
NETTO	-2 240 000	-3 600 000	- 800 000	-1 370 000	- 500 000

Kaupunkiympäristö

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-9 775 000	-10 515 000	-7 505 000	-7 150 000	-6 430 000
NETTO	-9 775 000	-10 515 000	-7 505 000	-7 150 000	-6 430 000

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupunkiympäristön palvelualue vastaa koko kaupunkiyhteisön ja kaupunkiorganisaation muiden palvelualueiden palveluista tuottamalla toimivan ja viihtyisän kaupungin edellyttämiä yhdyskuntateknisiä palveluita, suunnittelua, kiinteistönmuodostusta sekä toimitila-, ruoka- ja siivouspalveluita. Palvelualue koostuu neljästä vastuualueesta ja palvelualuejohtavan vastuualueesta: kuntatekniikka, lupa- ja valvontapalvelut, ruoka- ja siivouspalvelut sekä palvelualuejohtajan vastuualue, johon kuuluvat kaupunkisuunnittelu, mittaus- ja kiinteistöpalvelut, kiinteistö-, metsä- ja maaomaisuus sekä hanketoiminta.

Palvelualueen luottamushenkilöhallinnosta vastaa kaupunkiympäristölautakunta, joka ohjaa ja valvoo palvelualueen toimintaa.

Kuntatekniikan vastuualue vastaa katujen ja kunnallistekniikan, puistojen, puistometsien, leikkipaikkojen, ulkoliikuntapaikkojen ja muiden yleisessä käytössä olevien ulkoalueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Kuntatekniikkaan kuuluvat myös sataman, laituri- ja korjaamojen hoitoon liittyvät tehtävät.

Vastuualueella on kolme tulosyksikköä: kadut ja liikenne, kunnallistekniikan ylläpito sekä puistot, liikunta- ja leikkipaikat.

- **Kaupungin vesilaitoksen taseyksikkö** kuuluu palvelualueen omistajanohjaukseen ja tavoitteiden toteutumisen valvonta. Vesihuoltopalvelut tuottavat Lahti Aqua Oy konsessiosopimuksen ja vastuun mukaisesti
- Lisäksi vastuualue vastaa kaupungin soravaroista, ylijäämämaiden ja lumen vastaanotosta sekä kaupungin konekeskus- ja korjaamotoiminnoista

Lupa- ja valvonnan vastuualue tuottaa lain edellyttämät viranomaispalvelut Heinolan kaupungissa ja Hartolassa rakennusvalvonnassa sekä Heinolassa, Hartolassa, Iitissä ja Sysmässä ympäristönsuojelussa.

Ruoka- ja siivouspalvelujen vastuualue tarjoaa sisäisiä tukipalveluita ja asiakaspalveluja kaupunkiorganisaatiolle.

- **Ruokapalvelu** vastaa ateriapalveluista kaupungin päivähoito-, esiopetus- ja kouluyksiköille sekä lukiolle.
- **Siivouspalvelu** huolehtii kaupungin toimitilojen ja muiden kaupungin käytössä olevien tilojen siivouksesta. Ulkoista siivouspalvelumyöntiä on vain vähäisessä määrin, ja palvelut tuotetaan pääosin omana tuotantona.

Palvelualuejohtajan vastuualue

Palvelualuejohtajan vastuualueelle on koottu tulosyksiköitä sekä palveluja ja tehtäviä, jotka läpileikkaavat kaupunkikonsernin tai niiden vaikuttavuus kohdistuu organisaation ulkopuolisiin tahoihin, kumppanuuksiin, verkostoihin ja vastaaviin laajempiin kokonaisuuksiin.

- **Kaupunkisuunnittelu** tulosyksikkö tarkastelee kokonaisvaltaisesti maankäyttöä, toimintoja ja rakennusten sijoittelua, sekä erilaisten kaupunkikuvallisten asioiden yhteensovittamista koko kaupungin alueella. Kaupunkisuunnittelu laatii ja ohjaa yleis- ja asemakaavoja sekä vastaa kaupunkikuvan kehittämisestä ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä.
- **Kiinteistö- ja mittauspalvelut** tulosyksikkö vastaa kaupungin maapolitiikan toimeenpanosta ja kiinteistönmuodostukseen ja maastomittaamiseen liittyvistä viranomaistehtävistä. Tähän kuuluu maan hankinta, myynti ja vuokraus. Tulosyksikön tehtäviin sisältyvät tonttijaot, kiinteistönmuodostus ja muut kiinteistötoimitukset asemakaava-alueella, paikkatiedonhallinnan ohjelmistoympäristön asiantuntijuus sekä maastomittaukset. Tehtäviin kuuluvat maankäyttösopimusten ja kiinteistökauppakirjojen laatiminen, sopimusvelvoitteiden seuranta, verottajailmoitukset, kiinteistökauppa- ja maanvuokrasopimustietojen hallinta sekä maanvuokralaskutus. Lisäksi vastaamme tonttimarkkinoinnista ja yksityistieavustusten jakamisesta.

Tulosyksikkö toimii joustavasti neljässä tiimissä: maastomittaus, kiinteistönmuodostus, paikkatieto ja tonttimarkkinointi.

- **Tilaomaisuuden hallinta** tulosyksikkö huolehtii kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistoista sekä vuokratiloista, kunnossapidon tasosta sekä korjausten toimeenpanosta. Vastuuviranhaltija vastaa kaupungille rakennettavien toimitilojen hankesuunnittelusta, suunnittelun ohjauksesta ja rakennuttamisesta käyttäjätarpeiden mukaisesti sekä tavoitteiden toteutumisesta.
 - **Heinolan tilapalvelut Oy** vastaa ostopalveluina kaupungin omistamista kiinteistöistä ja kaupungin julkista tiloilta kuten torista palvelusopimuksen ja vastuun mukaisesti.
- **Kehittämishankkeet** tulosyksikkö vastaa metsäomaisuuden hallinnasta sekä kehittämishankkeista ja -projekteista, jotka on keskitetty palvelualuejohtajan alaisuuteen. Nämä hankkeet eivät ole pelkästään sisäisiä kehittämistoimia, vaan niillä on laajempi vaikutus kaupunkikonsernille, mukaan lukien ulkoiset ja sisäiset kumppanuudet ja verkostot. Lisäksi tulosyksikölle kuuluu kaupungin vesialueiden kalastuksenhoitoon liittyvät tehtävät. Vastuuviranhaltija vastaa tavoitteiden toteutumisesta.

Kaupunkiympäristön palvelualueen palvelut tuotetaan pääasiassa omana tuotantona. Lisäksi palveluja hankitaan ostopalveluina ja toteutetaan seudullisessa yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten jätehuollon, pelastustoimen, ympäristöterveydenhuollon ja joukkoliikenteen kanssa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Kaupungin strategian ja palvelualueen tavoitteiden toteuttaminen edellyttää kaupungin digitaalisten valmiuksien ja palvelujen systemaattista kehittämistä ja parantamista. Kaupungin käynnistämän digitiekartan toimenpiteiden toteuttamista, kuten tiedolla johtamisen lisäämistä ja sähköisiä palveluja, jotta asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin pystytään vastaamaan. Palvelualue syventää yhteistyötä korkeakoulujen kanssa, laajentaa projektiluontoista työskentelyä ja parantaa hanketyöskentelyn edellytyksiä ja siirtää havaittuja hyötyjä palvelutuotantoon.

Kaupungin uudistuminen ja uudistaminen edellyttää elinvoimaisen kaupunkikehittämisen jatkamista, koska elinvoimaisuus luo lähtökohdat ja perustan kaupungin tuloille sekä menestymiselle tulevaisuudessa. Kaupungin tulee tarkastella kriittisesti niin palvelutuotantoa ja palveluverkkoa kuin elinvoimaan liittyviä tai elinvoimaa parantavia palveluja tai investointeja. Muutos edellyttää esimerkiksi kiinteistöomaisuuden vähentämistä, automatisaation laajentamista, parempaa omaisuuden hallintaa, järjestelyjä ja täsmällisempää omistajanohjausta. Uudistusten tulee edistää toimipisteiden ja tilojen käyttötehokkuutta sekä järkeistää palveluverkkopäätösten mukaisia tilaratkaisuja, jotta rakennusinvestointien hyödyt saadaan toteutumaan sekä uudistettua palveluja, toimipisteiden arkea ja palvelualuejen yhteistyötä.

Asiakaspalvelun ja asiakaslähtöisen toimintatavan kehittämistä jatketaan edelleen asiakastarpeiden, muutosohjelman ja toimintaympäristön muutosten sekä vaatimusten mukaisesti.

- Dokumentaation sähköistämistä ja palvelujen digitalisointia jatketaan
- Verkko kaupasta hankittavia palveluja lisätään ja olemassa olevia kehitetään
- Hyödynnetään omien ja ulkoisten tietojärjestelmien tietovarantoja palveluissa ja palvelutuotannossa
- Asukasvuorovaikutuksen hyödyntäminen osallisuusohjelmaa toteuttaen
- Kohdistetaan viestintää investointien ja asiakastarpeiden mukaisesti

Kiinteistöomistamisen ja tilahallinnan järjestelyt jatkuvat vuonna 2025 kaupungin omistamien noin 70 kiinteistön osalta. Osa kohteista muodostuukin useammasta rakennuksesta esim. varikolla on vanhoja ja uusia rakennuksia. Kiinteistöjen lukumäärässä ovat mukana purkukohteita, kuten Jyrängön päiväkotit, Koulukujan asuntola ja Kanervalat.

- Järjestelyjen tavoitteena on kasvattaa kaupungin tuloja ja vähentää menoja: vähentämällä kaupungin kiinteistötasetta, poistoja ja käyttökuluja sekä kasvattamalla tila- ja energiatehokkuutta
- Uudistuminen tarkoittaa myös tarkempaa omistajaohjausta ja sopimusten toteutumisen valvontaa

Vesihuollon toimintavarmuutta lisätään

- käynnistämällä Lahti Aqvan kanssa operointisopimuksen mukainen yhteistoiminta
- jatkamalla pohjavesiottamoiden suunnittelua, uudistuksia ja vesihuoltoon liittyvien palveluiden automatisointia (mm. etäluettavat mittarit, sähköiset palvelut) sekä asiakaslähtöisemmällä palveluilla ja korjausvelkaa vähentävillä investoinneilla

Lupa- ja valvontavastuun tavoitteiden toteuttaminen ja työn tehostaminen edellyttää sähköisten palveluiden jatkuvaa kehittämistä asiakasystävällisemmäksi sekä niiden ottamista käyttöön koko toimialan osalla. Digitiekartan toimenpiteiden toteuttamista ja uusien valmistelua sekä yhtenäisten määräysten saamista yhteistoiminta-alueille.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Lupa- ja valvontavastuun yhteisesti

- Yhteistyön parantaminen palvelualueiden välillä
- Osaavan henkilöstön saaminen ja organisaatiossa pitäminen

Ympäristönsuojelu

- Henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen
- Tietomallien käyttöönottoon valmistautuminen

Rakennusvalvonta

- Tehtävien ja töiden tasapuolinen jakautuminen
- Rakentamislain tuoman muutokseen ja tietomallien käyttöönottoon valmistautuminen

Yhdyskuntainfrastruktuurin parantamiseksi painotetaan Vierumäen kaavoitusta tukevia ratkaisuja ja erityisesti vesihuollon kehittämistä. Tarkastellaan yhdessä Vierumäen Infra Oy:n kanssa vesihuollon toiminta-alueiden laajennuksia ja vastuita sekä logististen yhteyksien parantamista Vierumäellä. Samalla varaudumme MT 313 (Vääksyntie) kevyenliikenteen väylän rakentamiseen, kun sen rakentaminen Asikkalan suunnasta valmistuu Heinolan rajalle.

- Vesihuollon kehittäminen sisältää muun muassa siirtolinjojen parantamista, väylien laadun nostamista ja kaavoituksellisia toimenpiteitä. Näihin kuuluvat myös MRL menettelyjen, kuten alueellisten poikkeamismenettelyjen, hyödyntäminen. Ratkaisussa otetaan huomioon Vuolenkoskentien suuntainen asutuksen laajentuminen ja seudullinen yhteistyö, esimerkiksi Lahti Aquan kanssa.

Satama-alueen ja sen yhteyden parantaminen keskustaan jatkuu, edistäen keskustan elinvoimaa palvelualueen määrärahojen rajoissa. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä kaupunkiympäristön esteettömyyttä parannetaan tulevien saneerausten yhteydessä. Liikenteen ja kaupunkiympäristön suunnittelussa painotetaan kestäviä liikkumismuotoja ja hyvinvointia tukevia tekijöitä.

Palvelualue priorisoi investoinneissa ilmastotyötä, energiatehokkuutta sekä Lahden seudun MAL-sopimuksen tavoitteiden edistämistä. Palvelualueelta myös haetaan aktiivisesti tarvittavia rahoituksia ja hankekumppanuuksia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Palvelualue vaikuttaa energia- ja ilmastokysymyksiin esimerkiksi hankintojen, ostopalvelusopimusten sekä toiminnallisten valintojen ja työskentelytapojen kautta.

Palvelualue toteuttaa toiminnallisia uudistuksia muutosohjelman toimenpiteiden mukaisesti, jotta se saavuttaa haluttuja tuloksia.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

TOIMINNAN YHTEISET PAINOPISTEALUEET KAUPUNKIYMPÄRISTÖPALVELUALUEELLA

- Muutosohjelma ja organisaatiouudistus: Toteutamme muutosohjelman ja organisaatiouudistuksen edellyttämiä toimenpiteitä. Tämä sisältää muutosten ja kehityshankkeiden määrittelyä ja toteuttamista, jotta saavutetaan halutut tulokset ja parannetaan toiminnan tehokkuutta ja turvataan jatkuvuutta.
- Investointitason mitoittaminen: Mitoitamme vuoden 2025 investointitason noin 7,5 miljoonaan euroon +Prisman alue 2,3 M€ (enintään vuosikate). Tämä varmistaa, että investoinnit ovat taloudellisesti kestävällä tasolla ja linjassa kaupungin taloudellisten resurssien kanssa, samalla pitäen huolta kaupungin kehittämis- ja huoltovarmuustarpeista.
- Kasvatamme elinvoimaa: Asiakaslähtöisellä ja kiinnostavalla tonttivarannolla ja elinvoimapalveluiden tukitoimenpiteillä.

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/PALVELUALUEELLA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Vastuuhenkilö: Kaupunkiympäristöjohtaja

Strateginen päämäärä	Palvelualueen tavoite 2025
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none">• Hyvinvointi lisääntyy• Toimiva arki• Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	<ul style="list-style-type: none">- <u>Asiakastytyväisyys</u>: Ylläpidämme ja parannamme puistojen ja liikkumisväylien asiakastytyväisyyttä, ja varmistamme, että kuntavertailuissa ne ovat korkeatasoisia vastaaviin kuntiin nähden.- <u>Esteettömyyden priorisointi</u>: Kehitämme ja suunnittelemme kaupunkirakenteita (tilat, hissit, väylät ym.) siten, että ne täyttävät esteettömyysvaatimukset ja parantavat kaikkien käyttäjäryhmien liikkumista.- <u>Uusiutuvan energian edistäminen</u>: Toteutamme ja edistämme uusiutuvan energian järjestelmiä, kuten aurinkosähkö- ja maalämpöjärjestelmiä, osana kaupungin kestävä kehityksen tavoitteita.- <u>Tavoitteiden seuranta</u>: Seuraamme edistymistä ja raportointia Hinku- ja KETS-raporttien avulla, varmistaen, että asetetut energiatehokkuus- ja ilmastotavoitteet

	<p>saavutetaan.</p>
<p>Uudistuva työ ja asuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muuttovoiton vahvistaminen • Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä • Monipaikkainen Heinola 	<p>- <u>Kaupungin houkuttelevuus ja elinvoima</u>: Toteutamme kaupunkiympäristö- ja liikenneverkkoinvestointeja sekä maankäyttöä, jotka lisäävät kaupungin houkuttelevuutta ja elinvoimaa. Otamme huomioon huoltovarmuuden turvaamisen ja korjausvelan kasvun estämisen, varmistaen, että investointimäärärahat käytetään tehokkaasti ja strategisten valintojen mukaisesti.</p> <p>- <u>Korkeakouluyhteistyö ja oppiva organisaatio</u>: Hyödynnämme kehittyvää ja osallistavaa yhteistyötä korkeakoulujen kanssa (ml. Salpaus). Tämä tukee kaupunkia oppivana organisaationa ja edistää innovaatioita sekä osaamisen kehittymistä kaupunkiorganisaatiossa. Avataan Salpauksen kanssa yhteisiä projekteja.</p> <p>- <u>Kaavoitus ja kaupunkikehittäminen</u>: Toteutamme strategisen tavoitekartan ja asunto-ohjelman linjauksia, jotta varmistetaan suunnitelmien yhteneväisyys kaupungin pitkän aikavälin tavoitteiden ja asuntotarpeiden kanssa. Tämä lähestymistapa ohjaa kaupunkisuunnittelua tehokkaasti ja tukee kestävästä kasvua.</p>
<p>Vahva kaupunkiyhteisö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laadukas päätöksenteko • Osallisuuden vahvistaminen • Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen 	<p>- <u>Rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmät</u>: Kehitämme ja hyödynnämme rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmiä parantaaksemme tiedonhallintaa, suunnittelua ja toimintojen tehokkuutta. Tämä tukee asiakaspalvelua, palautteen käsittelyä, päätöksentekoa ja resurssien kohdentamista.</p> <p>- <u>Työhyvinvointi</u>: Panostamme työhyvinvointiin, tavoitteena saavuttaa hyviä tuloksia työhyvinvointikyselyissä. Kohdistamme hyvinvointitoimenpiteet henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia tukeviin tekijöihin saadun palautteen mukaisesti.</p> <p>- <u>Asukas- ja asiakaspalautte</u>: Keräämme järjestelmällisesti asukas- ja asiakaspalautetta sekä viestimme kaupungin digikanavissa. Tämä varmistaa, että palautteet otetaan huomioon kaupungin kehittämisessä ja palveluiden parantamisessa.</p>
<p>Kestävä talous</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velkamäärän vähentäminen • Käyttötalouden tasapaino • Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit 	<p>- <u>Toimipisteoptimointi ja tilatehokkuus</u>: Optimoimme kaupungin palveluverkkoa/-pisteitä ja parannamme siten tilatehokkuutta. Tämä varmistaa, että tilat ovat tehokkaassa käytössä ja palvelut ovat mahdollisimman hyvin saavutettavissa.</p> <p>- <u>Vesilaitoksen talouden tasapaino ja korjausvelka-analyysi</u>: Vesilaitoksen tulojen ja menojen tasapainotus jatkuu. Otamme suunnitelmallisesti käsittelyyn vesilaitoksen korjausvelka-analyysin johtopäätöksiä. Tavoitteena on tunnistaa ja ratkaista korjausvelkaongelmia, jotta vesilaitoksen infrastruktuuri pysyy toimintakuntoisena ja luotettavana.</p> <p>- <u>Omaisuusluokitus ja sen kestävä hyödyntäminen</u>: Laadimme kaupungin omaisuuksista käyttötarkoitukseluokituksen ja hyödynnämme omaisuuseriä kestävästi ja tasapainoisesti. Esimerkiksi kaupunkipuistojen käyttäminen hiilinieluinä tukee ympäristönsuojelua ja kestävästä kehitystä, jolloin muita alueita voidaan suunnitella yhdyskuntarakentamisen tarpeisiin.</p> <p>- <u>Yhteistyön tiivistäminen</u>: Tiivistämme kaupungin sisäisiä toimintaprosesseja ja ulkoista palvelutuotantoa muutosohjelman periaatteiden mukaisesti. Tarkastelemme kaupunkiympäristöpalvelu-alueen seudullisia yhteistyötapoja, -mahdollisuuksia ja muuta synergiaa, jotta palvelut ja toiminnot ovat entistäkin tehokkaampia ja koordinoitumpia.</p>

Käyttösuunnitelma

KUVAUS PALVELUALUEEN JA VASTUUALUEIDEN TOIMINNASTA JA TARKOITUKSESTA

Kaupunkiympäristön palvelualue vastaa koko kaupunkiyhteisön ja kaupunkiorganisaation muiden palvelualueiden palveluista tuottamalla toimivan ja viihtyisän kaupungin edellyttämiä yhdyskuntateknisiä palveluita, suunnittelua, kiinteistönmuodostusta sekä toimitila-, ruoka- ja siivouspalveluita. Palvelualue koostuu neljästä vastuualueesta ja palvelualuejohtavan vastuualueesta: kuntateknikka, lupa- ja valvontapalvelut, ruoka- ja siivouspalvelut sekä palvelualuejohtajan vastuualue, johon kuuluvat kaupunkisuunnittelu, mittaus- ja kiinteistöpalvelut, kiinteistö-, metsä- ja maaomaisuus sekä hanketoiminta.

Toimialan luottamushenkilöhallinnosta vastaa kaupunkiympäristölautakunta.

Kuntatekniikan vastuualue huolehtii katujen ja kunnallistekniikan, puistojen, puistometsien, leikkipaikkojen, ulkoliikuntapaikkojen ja muiden yleisessä käytössä olevien ulkoalueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Kuntatekniikkaan kuuluvat myös sataman ja laituriipaikkojen hoitoon liittyvät tehtävät.

Vastuualueella on kolme tulosyksikköä: kadut ja liikenne, kunnallistekniikan ylläpito sekä puistot sekä liikunta- ja leikkipaikat.

- Lisäksi vastuualue huolehtii kaupungin soravaroista, ylijäämämaiden ja lumen vastaanotosta sekä kaupungin konekeskus- ja korjaamotoiminnoista

Lupa- ja valvontapalvelujen vastuualue vastaa rakennusvalvontapalveluista Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelupalveluista Heinolassa, Hartolassa, Iitissä ja Sysmässä.

- **Ympäristönsuojelu** tulosyksikkö toimii ympäristönsuojeluviranomaisena.
- **Rakennusvalvonta** tulosyksikkö toimii rakennusvalvontaviranomaisena.

Ruoka- ja siivouspalvelujen vastuualue tarjoaa sisäisiä tukipalveluita ja asiakaspalveluja kaupunkiorganisaatiolle.

- **Ruokapalvelu** vastaa ateriapalveluista kaupungin päivähoito-, esiopetus- ja kouluyksiköille sekä lukiolle.
- **Siivouspalvelu** huolehtii kaupungin toimitilojen ja muiden kaupungin käytössä olevien tilojen siivouksesta. Ulkoista siivouspalvelumyyntiä on vain vähäisessä määrin, ja palvelut tuotetaan pääosin omana tuotantona.

Palvelualuejohtajan vastuualue

Palvelualuejohtajan vastuualueelle on koottu tulosyksiköitä sekä palveluja ja tehtäviä, jotka läpileikkaavat kaupunkikonsernin tai niiden vaikuttavuus kohdistuu organisaation ulkopuolisiin tahoihin, kumppanuuksiin, verkostoihin ja vastaaviin laajempiin kokonaisuuksiin.

- **Kaupunkisuunnittelu:** tulosyksikkö tarkastelee kokonaisvaltaisesti maankäyttöä, toimintoja ja rakennusten sijoittelua, sekä erilaisten kaupunkikuvallisten asioiden yhteensovittamista koko kaupungin alueella. Kaupunkisuunnittelu laatii ja ohjaa yleis- ja asemakaavoja sekä vastaa kaupunkikuvan kehittämisestä ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä.
- **Kiinteistö- ja mittauspalvelut:** tulosyksikkö vastaa kaupungin maapolitiikan toimeenpanosta ja kiinteistönmuodostukseen ja maastomittaamiseen liittyvistä viranomaistehtävistä. Tähän kuuluu maan hankinta, myynti ja vuokraus. Tulosyksikön tehtäviin sisältyvät tonttijaot, kiinteistönmuodostus ja muut kiinteistötoimitukset asemakaava-alueella, paikkatiedonhallinnan ohjelmistoympäristön asiantuntijuus sekä maastomittaukset. Tehtäviin kuuluvat maankäyttösopimusten ja kiinteistökauppakirjojen laatiminen, sopimusvelvoitteiden seuranta, verottajailmoitukset, kiinteistökauppa- ja maanvuokrasopimustietojen hallinta sekä maanvuokralaskutus. Lisäksi vastaamme tonttimarkkinoinnista ja yksityistieavustusten jakamisesta.

Tulosyksikkö toimii joustavasti neljässä tiimissä: maastomittaus, kiinteistönmuodostus, paikkatieto ja tonttimarkkinointi.

- **Kehittämishankkeet:** tulosyksikkö vastaa metsäomaisuuden hallinnasta sekä kehittämishankkeista ja -projekteista, jotka on keskitetty palvelualuejohtajan alaisuuteen. Nämä hankkeet eivät ole pelkästään sisäisiä kehittämistoimia, vaan niillä on laajempi vaikutus kaupunkikonsernille, mukaan lukien ulkoiset ja sisäiset

kumppanuudet ja verkostot. Lisäksi tulosityksikölle kuuluu kaupungin vesialueiden kalastuksenhoitoon liittyvät tehtäviä. Vastuuviranhaltija vastaa tavoitteiden toteutumisesta.

Kaupunkiympäristön palvelualueen palvelut tuotetaan pääasiassa omana tuotantona. Lisäksi palveluja hankitaan ostopalveluina ja toteutetaan seudullisessa yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten jäte- ja vesihuollon, pelastustoimen, ympäristöterveydenhuollon ja joukkoliikenteen kanssa.

Taseyksiköt

Tilakeskus

Tilaomaisuuden hallinta: taseyksikkö huolehtii kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistoista sekä vuokratiloista, kunnossapidon tasosta sekä korjausten toimeenpanosta. Vastuuviranhaltija vastaa kaupungille rakennettavien toimitilojen hankesuunnittelusta, suunnittelun ohjauksesta ja rakennuttamisesta käyttäjätarpeiden mukaisesti sekä tavoitteiden toteutumisesta. Vastuuviranhaltija on kiinteistöpäällikkö.

- **Heinolan Tilapalvelut Oy** vastaa ostopalveluina kaupungin omistamista kiinteistöistä, osakehuoneistoista sekä vuokratiloista ja kaupungin julkista tiloilta kuten torista palvelusopimuksen, PTS:n ja vastuunjaon mukaisesti.

Vesilaitos

Kaupungin vesilaitos: taseyksikkö huolehtii kaupungin vesilaitoksen toiminnasta ja investoinneista. Vastuuviranhaltija vastaa operatiivisesta omistajaohjauksesta ja valvoo konsessiosopimuksen tavoitteiden toteutumista. Vastuuviranhaltija on kuntatekniikkapäällikkö.

- **Lahti Aqua Oy** tuottaa vesihuoltopalvelut konsessiosopimuksen ja vastuunjaon mukaisesti.

Sitovuustaso

Valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustasona on palvelualueiden tulojen ja menojen netto. Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan palvelualueen käyttösuunnitelmien sitovuustasona on vastuualueen tulojen ja menojen netto.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄ TALOUSARVIO

Kaupunkiympäristö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	22 320 608	21 006 100	20 974 700	20 927 900	21 407 300
MENOT	-23 206 729	-23 069 350	-22 070 300	-21 925 500	-22 243 000
NETTO	290 238	- 477 250	- 173 600	- 135 600	26 300

TULOSLASKELMA, NETTOSITOVUUS

Kaupunkiympäristö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	9 405 678	9 526 000	9 501 500	9 686 600	10 163 300
Maksutuotot	528 156	453 500	377 500	401 500	394 500
Tuet ja avustukset	411 065	425 700	348 200	145 000	145 000
Muut toimintatuotot	11 975 709	10 600 900	10 747 500	10 694 800	10 704 500
Toimintatuotot	22 320 608	21 006 100	20 974 700	20 927 900	21 407 300
Valmistus omaan käyttöön	1 176 359	1 586 000	922 000	862 000	862 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-8 632 171	-8 400 000	-6 762 900	-6 944 200	-7 181 400
Palvelujen ostot	-7 306 400	-8 389 900	-10 489 700	-10 453 300	-10 524 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 910 189	-4 503 750	-3 570 800	-3 500 800	-3 497 600
Avustukset	-99 313	- 202 000	- 212 000	- 190 500	- 190 500
Muut toimintakulut	-2 258 657	-1 573 700	-1 034 900	- 836 700	- 849 400
Toimintakulut	-23 206 729	-23 069 350	-22 070 300	-21 925 500	-22 243 000

Toimintakate	290 238	- 477 250	- 173 600	- 135 600	26 300
---------------------	----------------	------------------	------------------	------------------	---------------

LAUTAKUNNITTAISET LASKELMAT
Kaupunkiympäristö lautakunta

Kaupunkiympäristö lautakunta	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	9 205 331	9 396 000	9 302 500	9 495 600	9 972 300
Maksutuotot	116 692	43 500	37 500	36 500	29 500
Tuet ja avustukset	396 875	418 700	348 200	145 000	145 000
Muut toimintatuotot	11 974 835	10 575 900	10 746 500	10 669 800	10 679 500
Toimintatuotot	21 693 733	20 434 100	20 434 700	20 346 900	20 826 300
Valmistus omaan käyttöön	1 163 546	1 566 000	912 000	852 000	852 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-7 857 127	-7 612 300	-5 902 800	-6 053 800	-6 260 000
Palvelujen ostot	-6 907 206	-7 886 800	-9 920 700	-9 862 600	-9 933 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 904 571	-4 493 300	-3 561 200	-3 491 900	-3 488 700
Avustukset	-99 313	- 201 500	- 211 500	- 190 000	- 190 000
Muut toimintakulut	-2 211 602	-1 516 600	- 985 900	- 788 100	- 800 100
Toimintakulut	-21 979 818	-21 710 500	-20 582 100	-20 386 400	-20 672 200
Toimintakate	877 461	289 600	764 600	812 500	1 006 100

Kaupunkiympäristö yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	5 062 301	4 900 800	4 760 400	4 539 800	4 540 800
Maksutuotot	116 692	43 500	37 500	36 500	29 500
Tuet ja avustukset	396 875	418 700	348 200	145 000	145 000
Muut toimintatuotot	3 423 391	1 599 800	2 300 200	2 098 000	1 928 000
Toimintatuotot	8 999 259	6 962 800	7 446 300	6 819 300	6 643 300
Valmistus omaan käyttöön	1 017 381	941 000	912 000	852 000	852 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-5 883 996	-5 574 900	-5 902 800	-6 053 800	-6 260 000
Palvelujen ostot	-4 359 972	-3 689 300	-3 655 900	-3 494 900	-3 507 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 962 883	-1 606 600	-1 877 200	-1 694 900	-1 686 700
Avustukset	-99 313	- 201 500	- 211 500	- 190 000	- 190 000
Muut toimintakulut	- 959 270	- 736 900	- 830 300	- 731 100	- 741 600
Toimintakulut	-13 265 433	-11 809 200	-12 477 700	-12 164 700	-12 385 400
Toimintakate	-3 248 793	-3 905 400	-4 119 400	-4 493 400	-4 890 100

VASTUUALUEITTAISET LASKELMAT
Palvelualuejohtajan vastuualue

Palvelualuejohtajan vastuualue (Kaupunkiympäristö)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	892 354	1 068 500	837 000	832 000	833 000
Maksutuotot	109 286	35 500	29 500	28 500	21 500
Tuet ja avustukset	133 544	273 700	203 200	0	0
Muut toimintatuotot	1 841 918	1 142 700	1 050 000	1 000 000	830 000
Toimintatuotot	2 977 102	2 520 400	2 119 700	1 860 500	1 684 500
Valmistus omaan käyttöön	735	0	0	0	0

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut	-1 717 499	-1 575 700	-1 939 900	-2 000 800	-2 070 600
Palvelujen ostot	- 528 025	- 983 300	- 798 800	- 729 000	- 737 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 156	- 179 400	-64 000	-62 700	-62 300
Avustukset	-87 780	- 190 000	- 190 000	- 190 000	- 190 000
Muut toimintakulut	- 259 776	- 165 900	- 318 900	- 234 200	- 224 700
Toimintakulut	-2 662 236	-3 094 300	-3 311 600	-3 216 700	-3 285 300
Toimintakate	315 601	- 573 900	-1 191 900	-1 356 200	-1 600 800

Kuntatekniikka

Kuntatekniikka	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 001 574	698 000	808 400	593 000	593 000
Maksutuotot	7 406	8 000	8 000	8 000	8 000
Tuet ja avustukset	254 777	145 000	145 000	145 000	145 000
Muut toimintatuotot	1 581 415	1 098 900	1 250 200	1 098 000	1 098 000
Toimintatuotot	2 845 173	1 949 900	2 211 600	1 844 000	1 844 000
Valmistus omaan käyttöön	1 016 646	941 000	912 000	852 000	852 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 169 203	-2 035 300	-1 864 400	-1 881 900	-1 942 700
Palvelujen ostot	-3 505 293	-2 708 800	-2 686 900	-2 595 300	-2 595 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 261 253	-1 037 100	-1 136 500	- 937 200	- 937 200
Avustukset	-11 533	-11 500	-21 500	0	0
Muut toimintakulut	- 517 529	- 499 800	- 354 800	- 322 900	- 327 800
Toimintakulut	-7 464 811	-6 292 500	-6 064 100	-5 737 300	-5 803 000
Toimintakate	-3 602 992	-3 401 600	-2 940 500	-3 041 300	-3 107 000

Ruoka ja siivous

Ruoka ja siivous	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	3 168 372	3 134 300	3 115 000	3 114 800	3 114 800
Tuet ja avustukset	8 554	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	57	0	0	0	0
Toimintatuotot	3 176 984	3 134 300	3 115 000	3 114 800	3 114 800
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 997 295	-1 963 900	-2 098 500	-2 171 100	-2 246 700
Palvelujen ostot	- 326 654	- 289 000	- 170 200	- 170 600	- 174 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 632 474	- 640 100	- 676 700	- 695 000	- 687 200
Muut toimintakulut	- 181 964	- 171 200	- 156 600	- 174 000	- 189 100
Toimintakulut	-3 138 386	-3 064 200	-3 102 200	-3 210 700	-3 297 100
Toimintakate	38 598	70 100	13 000	-95 900	- 182 300

Tilakeskus

Tilakeskus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	335 290	65 200	18 600	0	0
Muut toimintatuotot	8 344 403	8 104 100	8 196 300	8 321 800	8 501 500
Toimintatuotot	8 679 693	8 169 300	8 214 900	8 321 800	8 501 500
Valmistus omaan käyttöön	68 245	70 000	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 193 474	-1 240 200	0	0	0
Palvelujen ostot	-1 758 402	-3 010 200	-3 877 800	-3 984 700	-4 040 300

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 061 816	-1 799 600	-1 684 000	-1 797 000	-1 802 000
Muut toimintakulut	- 974 482	- 578 000	0	0	0
Toimintakulut	-5 988 174	-6 628 000	-5 561 800	-5 781 700	-5 842 300
Toimintakate	2 759 764	1 611 300	2 653 100	2 540 100	2 659 200
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Muut rahoitustuotot	19	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-99	0	0	0	0
Vuosikate	2 759 665	1 611 300	2 653 100	2 540 100	2 659 200
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
Suunnitelman muk. poistot	-2 800 525	-2 828 300	-2 647 500	-2 684 200	-2 746 100
Poistot ja arvonalentumiset	-3 973 677	-2 828 300	-2 647 500	-2 684 200	-2 746 100
Tilikauden tulos	-1 214 012	-1 217 000	5 600	- 144 100	-86 900
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 214 012	- 767 000	455 600	305 900	363 100

Vesilaitos

Vesilaitos	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	3 807 740	4 430 000	4 523 500	4 955 800	5 431 500
Muut toimintatuotot	207 041	230 200	250 000	250 000	250 000
Toimintatuotot	4 014 781	4 660 200	4 773 500	5 205 800	5 681 500
Valmistus omaan käyttöön	77 919	555 000	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	- 779 657	- 797 200	0	0	0
Palvelujen ostot	- 788 831	- 895 500	-2 387 000	-2 383 000	-2 386 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 879 872	- 837 100	0	0	0
Muut toimintakulut	- 277 850	- 101 700	- 155 600	-57 000	-58 500
Toimintakulut	-2 726 210	-2 631 500	-2 542 600	-2 440 000	-2 444 500
Toimintakate	1 366 490	2 583 700	2 230 900	2 765 800	3 237 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Muut rahoitustuotot	10 697	0	0	0	0
Korkokulut	0	- 526 600	- 542 000	- 610 100	- 706 400
Rahoitustuotot ja -kulut	- 598 059	-1 176 600	-1 192 000	-1 260 100	-1 356 400
Vuosikate	768 431	1 407 100	1 038 900	1 505 700	1 880 600
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
Suunnitelman muk. poistot	-1 981 625	-2 256 800	-2 032 500	-2 021 400	-2 021 600
Poistot ja arvonalentumiset	-1 981 625	-2 256 800	-2 032 500	-2 021 400	-2 021 600
Tilikauden tulos	-1 213 194	- 849 700	- 993 600	- 515 700	- 141 000
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 213 194	- 849 700	- 993 600	- 515 700	- 141 000

INVESTOINNIT**Kaupunkiympäristön hallinto****20 000**

Metsäautoteiden perusparannus

20 000

IRTAIN OMAISUUS KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-95 000	-95 000	-50 000	-70 000	-50 000
NETTO	-95 000	-95 000	-50 000	-70 000	-50 000

MAA-ALUEIDEN OSTO JA MYYNTI KAUPUNKIYMPÄRISTÖ YHTEENSÄ

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000
NETTO	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000

Kiinteistö- ja mittauspalvelut**180 000**

Pohjakartta/ortokuvat, Street Smart-kuvaukset

30 000

Maanhankinta

150 000

JULKINEN KÄYTTÖOMAISSUUS KADUNRAKENNUS YHTEENSÄ

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-5 670 000	-2 520 000	-2 335 000	-2 730 000	-2 430 000
NETTO	-5 670 000	-2 520 000	-2 335 000	-2 730 000	-2 430 000

PRISMAN KIERTOLIITTYMÄ

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-2 300 000				
NETTO	-2 300 000				

MARJATIE

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	- 550 000				
NETTO	- 550 000				

SAMMONTIE

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT				- 850 000	
NETTO				- 850 000	

KAIVOKADUN SANEERAUS

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	- 550 000				
NETTO	- 550 000				

TAMPPILAHDENKATU

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					

MENOT		-1 000 000	- 500 000
NETTO		-1 000 000	- 500 000

KESKUSKATU

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT				-1 000 000	-1 500 000
NETTO				-1 000 000	-1 500 000

Kuntatekniikka 5 650 000**Liikenneväylät 1 220 000**

Katuvalaistus	100 000
Ensi- ja uudelleen päällystys	350 000
Liikenneturvallisuus	20 000
Siltojen kunnostus	60 000
Routavaurioiden korjaus	150 000
Kaupunkivalaistus	40 000
Maanvastaanotto alueen murskaus (Pikijärvi)	500 000

Kunnallistekniikan rakentaminen 445 000

Pienkohteet: pakollinen(yksit.tontit), suunnitelmamittaukset	100 000
Attenkatu	100 000
Hilmankatu	70 000
Sinitaipaleen laiturit	175 000

Yli 1,5 M€ investointihankkeet 3 400 000

Prisman kiertoliittymä ja katurakentaminen (Kauppakaari, hulevedet)	2 300 000
Marjatie, kunnallistekniikka ja puisto suunnittelu ja rakentaminen	550 000
Kaivokadun saneeraus	550 000

Puistot ja liikunta-alueet 465 000

Leikkikenttien saneeraus	50 000
Venelaitureiden saneeraus, Rantapuisto	215 000
Skeittipaikka	200 000

Vesilaitos	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-1 620 000	-4 150 000	-4 170 000	-2 830 000	-3 300 000
NETTO	-1 620 000	-4 150 000	-4 170 000	-2 830 000	-3 300 000

URHEILUOPISTO-VIERUMÄKI VESIHUOLTOLINJA

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT			- 100 000	-1 000 000	-1 000 000
NETTO			- 100 000	-1 000 000	-1 000 000

MUSTERIN RUNKOVESIJOHTO (SINILÄHDE)

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	- 100 000	-1 000 000	-1 000 000		
NETTO	- 100 000	-1 000 000	-1 000 000		

Vesilaitos	1 620 000
Veden hankinta ja jakelu	500 000
Etäluettavat vesimittarit	100 000
Vedenottamoiden pienkorjaukset	50 000
Vesilaitoksen automaatio	50 000
Hakasuon vedenottamon saneeraus	100 000
Opiston vedenkäsittelylaitoksen saneeraus	100 000
Keskustan alavesisäiliö	100 000
Pumppaamot, jätevesien keräily- ja siirtolaitteet	220 000
Jätevesipumppaamoiden saneeraus	100 000
Pumppaamot	100 000
Puhdistamon lietesilojen suunnittelu ja saneeraus	20 000
Vesi-, viemäri- ja hulevesiverkosto	800 000
Vuosittaiset akuutit muutostyöt	50 000
Verkostosaneeraukset (ks. kunnallistekniikka; vesihuollon osuus)	500 000
Urheiluopistontien viettoviemäri	250 000
Yli 1,5 M€ investointihankkeet	100 000
Musterin runkovesijohto (Sinilähde)	100 000

Tilakeskus Investoinnit	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TULOT					
MENOT	-2 240 000	-3 600 000	- 800 000	-1 370 000	- 500 000
NETTO	-2 240 000	-3 600 000	- 800 000	-1 370 000	- 500 000
Tilakeskus				2 240 000	
Varhaiskasvatuksen rakennukset				90 000	
Kettukallion pk:n kuntoselvityksen mukaiset korjaukset sekä muut akuutit korjaukset:				50 000	
Sinilähteen pk:n keinut, pöytäryhmä, kaadot, istutukset				20 000	
Elämänkaaritalon korjauksiin				20 000	
Koulurakennukset				550 000	
Lyseonmäen koulu; korjauksia ja monitoimikenttä				350 000	
Vierumäen koulu; korjauksiin, mm. kermikatteen uusiminen				100 000	
Tommola-talo tiivistyskorjauksia				100 000	
Muut rakennukset				1 600 000	
Kaupungintalo; peruskorjaus				250 000	
Kirjasto; aikuisten osaston uusiminen				100 000	
Kirjasto; peruskorjaukseen liittyviä töitä				700 000	
Taidemuseo; remontin suunnittelu				20 000	
Taidemuseo; remonti				300 000	
Uimahalli; terapia-altaan vesikaton rakennevikä				80 000	
Kesäteatterin aidan uusiminen koko matkalta				150 000	

Kaupunkiympäristö Investoinnit	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TULOT					
MENOT	-9 775 000	-10 515 000	-7 505 000	-7 150 000	-6 430 000
NETTO	-9 775 000	-10 515 000	-7 505 000	-7 150 000	-6 430 000

KÄYTTÖSUUNNITELMAN VASTUUALUEITTAISET TAVOITTEET

Käyttösuunnitelmassa asetetaan tavoitteet alemmalla tasolla, joiden toteuttaminen vastuutettu pääosin vastuualueiden johtajille. Käyttösuunnitelman tavoitteet hyväksyy kaupunginhallitus.

Strateginen päämäärä	Tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	<p>- Asiakastytyväisyys: Ylläpidämme ja parannamme puistojen ja liikumisväylien asiakastytyväisyyttä, ja varmistamme, että kuntavertailuissa ne ovat korkeatasoisia vastaaviin kuntiin nähden.</p> <p>- Esteettömyyden priorisointi: Kehitämme ja suunnittelemme kaupunkirakenteita (tilat, hissit, väylät ym.) siten, että ne täyttävät esteettömyysvaatimukset ja parantavat kaikkien käyttäjäryhmien liikkumista.</p> <p>- Uusituvan energian edistäminen: Toteutamme ja edistämme uusituvan energian järjestelmiä, kuten aurinkosähkö- ja maalämpöjärjestelmiä, osana kaupungin kestävä kehityksen tavoitteita.</p> <p>- Tavoitteiden seuranta: Seuraamme edistymistä ja raportointia Hinku- ja KETS-raporttien avulla, varmistaen, että asetetut energiatehokkuus- ja ilmastotavoitteet saavutetaan.</p>	<p>Yhdyskuntatekniset palvelut -kyselyn taso ka. 3,5 (puistot ja liikumisväylät)</p> <p>Marja- ja Sammontien sekä Kaivokadun saneeraaminen jatkuu</p> <p>Hinku- ja KETS-tavoitteet saavutetaan</p>	<p>Kiinteistöpäällikkö, Kaupunginarkkitehti, Maankäyttöinsinööri, Johtava rakennustarkastaja, Palvelupäällikkö, Ympäristöpäällikkö, Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö</p>
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Muuttovoiton vahvistaminen Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä Monipaikkainen Heinola 	<p>- Kaupungin houkuttelevuus ja elinvoima: Toteutamme kaupunkiympäristö- ja liikenneverkkoinvestointeja, jotka lisäävät kaupungin houkuttelevuutta ja elinvoimaa. Otamme huomioon huoltovarmuuden turvaamisen ja korjausvelan kasvun estämisen, varmistaen, että investointimäärärahat käytetään tehokkaasti ja strategisten valintojen mukaisesti.</p> <p>- Korkeakouluysteistyö ja oppiva organisaatio: Hyödynnämme kehittyvää ja osallistavaa yhteistyötä korkeakoulujen kanssa (ml. Salpaus). Tämä tukee kaupunkia oppivana organisaationa ja edistää innovaatioita sekä osaamisen kehittymistä kaupunkiorganisaatiossa.</p> <p>- Kaavoitus ja kaupunkikehittäminen: Toteutamme strategisen tavoitekartan ja asunto-ohjelman linjauksia, jotta varmistetaan suunnitelmien</p>	<p>Prisma-liittymän ja alikulun rakentaminen ja Kauppakaaren parantaminen</p> <p>Edistetään kävelyä ja pyöräilyä toteuttamalla Käpy-ohjelman tavoitteita.</p> <p>Tilapalveluihin liittyviä opinnäytetöitä 1–2 kpl</p> <p>Niemelänrannan asemakaavamuutos ja muut asumisen kaavahankkeet. Maankäytön suunnittelua uusille työpaikka-alueille.</p>	<p>Kaupunginarkkitehti, Johtava rakennustarkastaja, Maankäyttöinsinööri, Palvelupäällikkö, Ympäristöpäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö</p>

	<p>yhteneväisyys kaupungin pitkän aikavälin tavoitteiden ja asuntotarpeiden kanssa. Tämä lähestymistapa ohjaa kaupunkisuunnittelua tehokkaasti ja tukee kestävästä kasvua.</p>		
<p>Vahva kaupunkiyhteisö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laadukas päätöksenteko • Osallisuuden vahvistaminen • Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen 	<p>- Rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmät: Kehitämme ja hyödynnämme rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmiä parantaaksemme tiedonhallintaa, suunnittelua ja toimintojen tehokkuutta. Tämä tukee asiakaspalvelua, palautteen käsittelyä, päätöksentekoa ja resurssien kohdentamista.</p> <p>- Työhyvinvointi: Panostamme työhyvinvointiin, tavoitteena saavuttaa hyviä tuloksia työhyvinvointikyselyissä. Kohdistamme hyvinvointitoimenpiteet henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia tukeviin tekijöihin saadun palautteen mukaisesti.</p> <p>- Asukas- ja asiakaspalaute: Keräämme järjestelmällisesti asukas- ja asiakaspalautetta sekä viestimme kaupungin digikanavissa. Tämä varmistaa, että palautteet otetaan huomioon kaupungin kehittämisessä ja palveluiden parantamisessa.</p>	<p>Yleisten alueiden ylläpitotietoja täydennetään (katuverkon osalta valmis)</p> <p>Palvelu-, vastualueiden ja työyksiköiden yhteistyön kehittäminen</p> <p>Jatketaan terveisiä kylistä ja kortteleista - tapahtumien järjestämistä osana kaupunkikehittämistä.</p> <p>Asiakaspalautteisiin vastaaminen viiveettä, kolmen päivän sisällä</p>	<p>Palvelupäällikkö, Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Kaupunginarkkitehti, Maankäyttöinsinööri, Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö</p>
<p>Kestävä talous</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velkamäärän vähentäminen • Käyttötalouden tasapaino • Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit 	<p>- Toimipisteoptimointi ja tilatehokkuus: Optimoimme kaupungin palveluverkkoa/-pisteitä ja parannamme siten tilatehokkuutta. Tämä varmistaa, että tilat ovat tehokkaassa käytössä ja palvelut ovat mahdollisimman hyvin saavutettavissa.</p> <p>- Vesilaitoksen talouden tasapaino ja korjausvelka-analyysi: Vesilaitoksen tulojen ja menojen tasapainotus jatkuu. Otamme suunnitelmallisesti käsittelyyn vesilaitoksen korjausvelka-analyysin johtopäätöksiä. Tavoitteena on tunnistaa ja ratkaista korjausvelkaongelmia, jotta vesilaitoksen infrastruktuuri pysyy toimintakuntoisena ja luotettavana.</p> <p>- Omaisuusluokitus ja sen kestävä hyödyntäminen: Laadimme kaupungin omaisuuksista käyttötarkoitukseluokituksen ja hyödynnämme omaisuuseriä kestävästi ja tasapainoisesti. Esimerkiksi kaupunkipuistojen käyttäminen hiilinieluina tukee ympäristönsuojelua ja kestävästä kehitystä, jolloin muita alueita voidaan suunnitella yhdyskuntarakentamisen tarpeisiin.</p> <p>- Yhteistyön tiivistäminen: Tiivistämme kaupungin sisäisiä toimintaprosesseja ja ulkoista palvelutuotantoa</p>	<p>Ruoka- ja siivouspalvelun palvelusopimuksen päivittäminen</p> <p>Tehdään varhaiskasvatuksen ja kouluruokailun palvelusuunnitelma</p> <p>Palvelusopimusten päivittäminen kuntatekniikan toiminta-alueella</p> <p>Saadaan omaisuusluokituksista pohjaluos korkeakoulu yhteistyönä, jonka jatkojalostaminen jatkuu omana työnä.</p> <p>Talouden tasapainotus ja valmistuneen korjausvelka-analyysin pohjalta tehdään investointisuunnitelma tuleville vuosille</p> <p>Lahti Aquan kanssa tehdyn sopimuksen seuranta ja kehittäminen</p>	<p>Palvelupäällikkö, Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Kaupunginarkkitehti, Maankäyttöinsinööri, Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö</p>

	<p>muutosohjelman periaatteiden mukaisesti. Tarkastelemme kaupunkiympäristöpalvelu-alueen seudullisia yhteistyötapoja, -mahdollisuuksia ja muuta synergiaa, jotta palvelut ja toiminnot ovat entistäkin tehokkaampia ja koordinoitumpia.</p>		
--	--	--	--

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2023	Ennuste 2024	Tavoite 2025
Katujenhoidon kustannus, €/m ²	1,57	1,60	1,60
Yleiskaavoja päivitetään x kpl	0	0, mutta merkittävänä yleissuunnitelmana Niemelänranta hyväksyty.	Ala-Räävelin rantayleisosakaava
Asemakaavoja saadaan valmiiksi x kpl	3	4	6
Tuotannollisen toiminnan tontteja myydään 2 kpl, 50 000 €.	0	3	2
Vuotoveden osuus jätevedenpuhdistamon vastaanottamasta vesimäärästä, %		45 %	40 %
Ateriakustannukset €/ aterioiden keskimääräinen hinta	3,20	3,10	3,16
Ateriat: aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala			
Siivouspalvelun tuntikohtainen kokonaiskustannus, €/h	22,20	22,85	26,30
2025 siivouksen tuntihinta sisältää myös hallintokulut			
Siivouspalvelun pinta-alakohtainen kokonaiskustannus, €/neliöt			29,00

Riskienhallinta

Riskiluokka	Tunnistettu riski	Riskiarvo	Hallintakeino	Vastuu
Toiminnallinen riski	Henkilöstöriskit (henkilöstön vaihtuma ja rekrytoinnin onnistumisen epävarmuus)	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 3 	Ennakoiva henkilöstösuunnittelu. Hiljaisen tiedon siirron varmistaminen. Positiivinen työnantajakuva	Palvelupäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö, Kaupunginarkkitehti, Maankäyttöinsinööri, Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö
Taloudellinen riski	Hankintojen aikataulun venyminen	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 	Hankinta-asioden koulutus ja ohjeistus. Investointisuunnitelma pitemmälle ajanjaksolle. Ennakoiva työnsuunnittelu.	Kiinteistöpäällikkö, Palvelupäällikkö, Kaupunginarkkitehti, Johtava rakennustarkastaja, Ympäristöpäällikkö, Maankäyttöinsinööri, Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö
Vahinkoriski	Äkillinen toimintahäiriö ruokapalveluissa (sähkön- tai vedenjakelun häiriö, muu toimitushäiriö tms.)	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 1 	Varastossa väh. 2 päivän valmiusruoka. Sovittu ilmoitusjärjestelyt vesihuollon tai sähkönjakelun suhteen. Ruokapalvelun omaoikeudessa ohjeet äkillisiin toimintahäiriöihin.	Palvelupäällikkö, Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö, Kiinteistöpäällikkö
Vahinkoriski	Vesihuoltolaitoksen äkillinen kriisi	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 1 	Varautumissuunnitelmat ajan tasalla	Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö, Ympäristöpäällikkö
Vahinkoriski	Liikenneonnettomuus pohjavesialueella	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Varautumissuunnitelmat ajan tasalla	Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö, Ympäristöpäällikkö
Vahinkoriski	Teollisuudessa onnettomuustilanne	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Varautumissuunnitelmat ajan tasalla	Ympäristöpäällikkö, Johtava rakennustarkastaja, Kaupunkiympäristöjohtaja, Kuntatekniikkapäällikkö, Maankäyttöinsinööri

Kaupunkiympäristö lautakunta

KUVAUS LAUTAKUNNAN JA VASTUUALUEIDEN TOIMINNASTA JA TARKOITUKSESTA

Kaupunkiympäristön palvelualue vastaa kaupungin viihtyisyyteen ja toimivuuteen liittyvistä palveluista, kuten yhdyskuntateknisistä palveluista, suunnittelusta, kiinteistönmuodostuksesta sekä toimitila-, ruoka- ja siivouspalveluista. Se koostuu neljästä vastuualueesta: kuntatekniikka, lupa- ja valvontapalvelut, ruoka- ja siivouspalvelut sekä palvelualuejohtajan vastuualueesta, johon kuuluvat kaupunkisuunnittelu, mittaus- ja kiinteistöpalvelut, kiinteistö-, metsä- ja maaomaisuus sekä hanketoiminta.

Palvelualueen hallinnosta vastaa kaupunkiympäristölautakunta (pl. lupa- ja valvontapalvelut), joka ohjaa ja valvoo sen toimintaa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄ TALOUSARVIO

Kaupunkiympäristö lautakunta	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	21 693 733	20 434 100	20 434 700	20 346 900	20 826 300
MENOT	-21 979 818	-21 710 500	-20 582 100	-20 386 400	-20 672 200
NETTO	877 461	289 600	764 600	812 500	1 006 100

TULOSLASKELMA, NETTOSITOVUUS

Kaupunkiympäristö lautakunta	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	9 205 331	9 396 000	9 302 500	9 495 600	9 972 300
Maksutuotot	116 692	43 500	37 500	36 500	29 500
Tuet ja avustukset	396 875	418 700	348 200	145 000	145 000
Muut toimintatuotot	11 974 835	10 575 900	10 746 500	10 669 800	10 679 500
Toimintatuotot	21 693 733	20 434 100	20 434 700	20 346 900	20 826 300
Valmistus omaan käyttöön	1 163 546	1 566 000	912 000	852 000	852 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-7 857 127	-7 612 300	-5 902 800	-6 053 800	-6 260 000
Palvelujen ostot	-6 907 206	-7 886 800	-9 920 700	-9 862 600	-9 933 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 904 571	-4 493 300	-3 561 200	-3 491 900	-3 488 700
Avustukset	-99 313	- 201 500	- 211 500	- 190 000	- 190 000
Muut toimintakulut	-2 211 602	-1 516 600	- 985 900	- 788 100	- 800 100
Toimintakulut	-21 979 818	-21 710 500	-20 582 100	-20 386 400	-20 672 200
Toimintakate	877 461	289 600	764 600	812 500	1 006 100

Tilakeskus

Toiminnalliset tavoitteet

Tilakeskus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	8 679 693	8 169 300	8 214 900	8 321 800	8 501 500
MENOT	-5 988 174	-6 628 000	-5 561 800	-5 781 700	-5 842 300
NETTO	2 759 764	1 611 300	2 653 100	2 540 100	2 659 200

Tilakeskus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	335 290	65 200	18 600	0	0
Muut toimintatuotot	8 344 403	8 104 100	8 196 300	8 321 800	8 501 500
Toimintatuotot	8 679 693	8 169 300	8 214 900	8 321 800	8 501 500
Valmistus omaan käyttöön	68 245	70 000	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 193 474	-1 240 200	0	0	0
Palvelujen ostot	-1 758 402	-3 010 200	-3 877 800	-3 984 700	-4 040 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 061 816	-1 799 600	-1 684 000	-1 797 000	-1 802 000
Muut toimintakulut	- 974 482	- 578 000	0	0	0
Toimintakulut	-5 988 174	-6 628 000	-5 561 800	-5 781 700	-5 842 300
Toimintakate	2 759 764	1 611 300	2 653 100	2 540 100	2 659 200
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Muut rahoitustuotot	19	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-99	0	0	0	0
Vuosikate	2 759 665	1 611 300	2 653 100	2 540 100	2 659 200
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
Suunnitelman muk. poistot	-2 800 525	-2 828 300	-2 647 500	-2 684 200	-2 746 100
Poistot ja arvonalentumiset	-3 973 677	-2 828 300	-2 647 500	-2 684 200	-2 746 100
Tilikauden tulos	-1 214 012	-1 217 000	5 600	- 144 100	-86 900
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 214 012	- 767 000	455 600	305 900	363 100

INVESTOINNIT

Kaupunki rakennuttaa Kirkkiksen koulun kiinteistöleasingilla hankesuunnitelman mukaisesti, mikä tasapainottaa kaupungin tasetta ja vähentää poistoja. Rakentaminen käynnistyi syksyllä 2024 ja jatkuu vuoteen 2026. Koulun kokonaiskustannukset kilpailutuksessa olivat 9,5 miljoonaa euroa, alittaan kustannuskaton 10,6 miljoonaa euroa.

Hankkeen lopullinen hinta selviää koulun valmistuttua, jolloin varmistuvat muutos- ja lisätöiden kustannukset sekä kalustuskulut.

Tilakeskus	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-2 240 000	-3 600 000	- 800 000	-1 370 000	- 500 000
NETTO	-2 240 000	-3 600 000	- 800 000	-1 370 000	- 500 000

TOIMINNAN KUVAUS

Tilaomaisuuden hallinta huolehtii kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistoista sekä vuokratiloista, kunnossapidon tasosta sekä korjausten toimeenpanosta. Vastuuviranhaltija vastaa kaupungille rakennettavien toimitalojen hankesuunnittelusta, suunnittelun ohjauksesta ja rakennuttamisesta käyttäjätarpeiden mukaisesti sekä tavoitteiden toteutumisesta.

- **Heinolan tilapalvelut Oy** vastaa ostopalveluina kaupungin omistamista kiinteistöistä ja kaupungin julkista tiloilta kuten torista palvelusopimuksen ja vastuunjaon mukaisesti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Kaupungin uudistuminen ja uudistaminen edellyttää elinvoimaisen kaupunkikehittämisen jatkamista, koska elinvoimaisuus luo lähtökohdat ja perustan kaupungin tuloille sekä menestymiselle tulevaisuudessa. Kaupungin tulee tarkastella kriittisesti niin palvelutuotantoa ja palveluverkkoa kuin elinvoimaan liittyviä tai elinvoimaa parantavia palveluja tai investointeja. Muutos edellyttää esimerkiksi kiinteistöomaisuuden vähentämistä, automatisaation laajentamista, parempaa omaisuuden hallintaa, järjestelyjä ja täsmällisempää omistajanohjausta. Uudistusten tulee edistää toimipisteiden ja tilojen käyttötehokkuutta sekä järjeistää palveluverkkopäätösten mukaisia tilaratkaisuja, jotta rakennusinvestointien hyödyt saadaan toteutumaan sekä uudistettua palveluja, toimipisteiden arkea ja palvelualojen yhteistyötä.

Kaupungin tilakeskus ja Heinolan vuokra-asunnot Oy fuusioituvat Heinolan Tilapalvelut Oy:ksi vuoden 2025 alussa tuottamaan kaupunkikonsernille kiinteistö- ja huoltopalvelut. Kaupungin tavoitteena on vähentää omaa rakennuskantaa, tukea palveluyhtiön käynnistymistä ja varmistaa strategisesti tärkeiden rakennusten ylläpito. Yhtiöittämisellä pyritään saavuttamaan konsernille synergiaetuja, parantamaan kustannustehokkuutta muutosohjelman mukaisesti, tehostamaan henkilöstön käyttöä ja varmistamaan osaavan työvoiman saatavuus.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

- Dokumentaation sähköistämistä ja palvelujen digitalisointia jatketaan
- Kohdistetaan viestintää investointien ja asiakastarpeiden mukaisesti

Kiinteistöomistamisen ja tilahallinnan järjestelyt jatkuvat vuonna 2025 kaupungin omistamien yli 70 kiinteistön osalta.

- Järjestelyjen tavoitteena on kasvattaa kaupungin tuloja ja vähentää menoja: vähentämällä kaupungin kiinteistöasetta, poistoja ja käyttökuluja sekä kasvattamalla tila- ja energiatehokkuutta
- Uudistuminen tarkoittaa myös tarkempaa omistajanohjausta ja sopimusten toteutumisen valvontaa

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIAA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Vastuuhenkilö: kiinteistöpäällikkö

Strateginen päämäärä	Palvelualueen tavoite 2025
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none">• Hyvinvointi lisääntyy• Toimiva arki• Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	ks. palvelualue tavoitteet
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none">• Muuttovoiton vahvistaminen• Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä• Monipaikkainen Heinola	ks. palvelualue tavoitteet
Vahva kaupunki yhteisö <ul style="list-style-type: none">• Laadukas päätöksenteko• Osallisuuden vahvistaminen• Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	ks. palvelualue tavoitteet
Kestävä talous <ul style="list-style-type: none">• Velkamäärän vähentäminen• Käyttötalouden tasapaino• Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	ks. palvelualue tavoitteet

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2023	Ennuste 2024	Tavoite 2025
Kestävä talous		Kiinteistöjä myyty 3–5 kpl	Kiinteistöjä myydään 3–5 kpl

Riskienhallinta

Riskiluokka	Tunnistettu riski	Riskiarvo	Hallintakeino	Vastuu
Toiminnallinen riski	Henkilöstöriskit (henkilöstön vaihtuma ja rekrytoinnin onnistumisen epävarmuus)	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Hiljaisen tiedon siirron varmistaminen. Positiivinen työnantajakuva	Kiinteistöpäällikkö
Taloudellinen riski	Hankintojen aikataulun venyminen	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 	Hankinta-asioiden koulutus ja ohjeistus. Investointisuunnitelma pitemmälle ajanjaksolle. Ennakoiva työnsuunnittelu.	Kiinteistöpäällikkö
Vahinkoriski	Äkillinen toimintahäiriö kiinteistöissä/ruokapalveluissa (sähkön- tai vedenjakelun häiriö, muu toimitushäiriö tms.)	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 1 	Varastossa väh. 2 päivän valmiusruoka. Sovittu ilmoitusjärjestelyt vesihuollon tai sähkönjakelun suhteen. Ruokapalvelun omavalvonnassa ohjeet äkillisiin toimintahäiriöihin.	Kiinteistöpäällikkö, Palvelupäällikkö

Vesilaitos

Toiminnalliset tavoitteet

Vesilaitos	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	4 014 781	4 660 200	4 773 500	5 205 800	5 681 500
MENOT	-2 726 210	-2 631 500	-2 542 600	-2 440 000	-2 444 500
NETTO	1 366 490	2 583 700	2 230 900	2 765 800	3 237 000
Vesilaitos	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	3 807 740	4 430 000	4 523 500	4 955 800	5 431 500
Muut toimintatuotot	207 041	230 200	250 000	250 000	250 000
Toimintatuotot	4 014 781	4 660 200	4 773 500	5 205 800	5 681 500
Valmistus omaan käyttöön	77 919	555 000	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	- 779 657	- 797 200	0	0	0
Palvelujen ostot	- 788 831	- 895 500	-2 387 000	-2 383 000	-2 386 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 879 872	- 837 100	0	0	0
Muut toimintakulut	- 277 850	- 101 700	- 155 600	-57 000	-58 500
Toimintakulut	-2 726 210	-2 631 500	-2 542 600	-2 440 000	-2 444 500
Toimintakate	1 366 490	2 583 700	2 230 900	2 765 800	3 237 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Muut rahoitustuotot	10 697	0	0	0	0
Korkokulut	0	- 526 600	- 542 000	- 610 100	- 706 400
Rahoitustuotot ja -kulut	- 598 059	-1 176 600	-1 192 000	-1 260 100	-1 356 400
Vuosikate	768 431	1 407 100	1 038 900	1 505 700	1 880 600
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
Suunnitelman muk. poistot	-1 981 625	-2 256 800	-2 032 500	-2 021 400	-2 021 600
Poistot ja arvonalentumiset	-1 981 625	-2 256 800	-2 032 500	-2 021 400	-2 021 600
Tilikauden tulos	-1 213 194	- 849 700	- 993 600	- 515 700	- 141 000
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 213 194	- 849 700	- 993 600	- 515 700	- 141 000

INVESTOINNIT

Kuntatekniikan investoinneissa vuonna 2025 painottuvat katujen ja vesihuollon rakentaminen sekä vesilaitoksen verkostosaneeraukset. Suurin osa palvelualueen oman taseen investoinneista koostuu kuntatekniikan huoltovarmuus- ja välttämättömyysinvestoinneista.

Jatkuvat perusuonteiset investointimenot sisältävät routavaurioiden korjaukset sekä pumppaamoiden ja vesihuoltoverkoston saneerauksen.

Vesilaitos	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Investoinnit					
TULOT					
MENOT	-1 620 000	-4 150 000	-4 170 000	-2 830 000	-3 300 000
NETTO	-1 620 000	-4 150 000	-4 170 000	-2 830 000	-3 300 000

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin vesilaitoksen taseyksikkö kuuluu palvelualueen omistajanohjaukseen ja tavoitteiden toteutumisen valvonta. Vesihuoltopalvelut tuottavat Lahti Aqua Oy konsessiosopimuksen ja vastuujaon mukaisesti

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Kaupungin tulee tarkastella kriittisesti niin palvelutuotantoa ja palveluverkkoa kuin elinvoimaan liittyviä tai elinvoimaa parantavia palveluja tai investointeja. Muutos edellyttää esimerkiksi automatisaation laajentamista, parempaa omaisuuden hallintaa, järjestelyjä ja täsmällisempää omistajanohjausta.

Asiakaspalvelun ja asiakaslähtöisen toimintatavan kehittämistä jatketaan edelleen asiakastarpeiden, muutosohjelman ja toimintaympäristön muutosten sekä vaatimusten mukaisesti.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

- Dokumentaation sähköistämistä ja palvelujen digitalisointia jatketaan
- Kohdistetaan viestintää investointien ja asiakastarpeiden mukaisesti

Vesihuollon toimintavarmuutta lisätään

- käynnistämällä Lahti Aquan kanssa operointisopimuksen mukainen yhteistoiminta
- jatkamalla pohjavesiottamoiden suunnittelua, uudistuksia ja vesihuoltoon liittyvien palveluiden automatisointia (mm. etäluettavat mittarit, sähköiset palvelut) sekä asiakaslähtöisemmällä palveluilla ja korjausvelkaa vähentävillä investoinneilla

Yhdyskuntainfrastruktuurin parantamiseksi painotetaan Vierumäen kaavoitusta tukevia ratkaisuja ja erityisesti vesihuollon kehittämistä. Tarkastellaan yhdessä Vierumäen Infra Oy:n kanssa vesihuollon toiminta-alueiden laajennuksia ja vastuita sekä logististen yhteyksien parantamista Vierumäellä.

- Vesihuollon kehittäminen sisältää muun muassa siirtolinjojen parantamista, väylien laadun nostamista ja kaavoituksellisia toimenpiteitä. Näihin kuuluvat myös MRL menettelyjen, kuten alueellisten poikkeamismenettelyjen, hyödyntäminen. Ratkaisuihin otetaan huomioon Vuolenkoskentien suuntainen laajentuminen ja seudullinen yhteistyö, esimerkiksi Lahti Aquan kanssa.

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIAA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Vastuuhenkilö: rakennuspäällikkö

Strateginen päämäärä	Palvelualueen tavoite 2025
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none">• Hyvinvointi lisääntyy• Toimiva arki• Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	ks. palvelualue tavoitteet
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none">• Muuttovoiton vahvistaminen• Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä• Monipaikkainen Heinola	ks. palvelualue tavoitteet
Vahva kaupunkiyhteisö <ul style="list-style-type: none">• Laadukas päätöksenteko• Osallisuuden vahvistaminen• Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	ks. palvelualue tavoitteet
Kestävä talous <ul style="list-style-type: none">• Velkamäärän vähentäminen• Käyttötalouden tasapaino• Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	ks. palvelualue tavoitteet

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2023	Ennuste 2024	Tavoite 2025
Vuotovesi	39%	40%	alle 45%

Riskienhallinta

Riskiluokka	Tunnistettu riski	Riskiarvo	Hallintakeino	Vastuu
Toiminnallinen riski	Operoinnin onnistuminen ja sopimusten pitävyys	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 1 	Seuranta, vuorovaikutus ja omistajaohjaus	Kuntatekniikkapäällikkö
Taloudellinen riski	Hankintojen aikataulun venyminen	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Ennakoiva työsuunnittelu	Kuntatekniikkapäällikkö
Vahinkoriski	Äkillinen toimintahäiriö (esim. sähkökatko)	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Varavoiman saatavuus	Kuntatekniikkapäällikkö